

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola:

Ústav estetiky
22.6.2009
Datum odevzdání posudku:

Eva Grochová
Jméno:
Estetika
Obor:

Recenzent * /
bakalářské práce
Vedoucí */
Mgr. Jan Staněk, Ph.D.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Design na hranici mezi uměním a mimouměleckým estetickým

.....
(téma)

Autorka bakalářské práce si dala za cíl prozkoumat hraniční postavení designu ve smyslu jeho pohybu mezi uměním a mimouměleckým estetickým. Teoreticky se přitom opírá především o Mukařovského strukturalismus s jeho uchopením problematiky funkcí. Text nabízí náčrt historického vývoje designu od hnutí Arts & Crafts přes modernismus první poloviny 20. století po postmodernu. Tento náčrt zároveň zavádí podstatná rozlišení, s nimiž autorka pracuje a jejichž problematičnost či neudržitelnost chce v některých případech ukázat: řemeslo-umělecké řemeslo, umění-užité umění, umění-(průmyslový/konceptuální) design. Za výpovědní jádro celé práce se dají považovat tvrzení obsažená v poslední kapitole (*Postmoderna, současný design a jeho vymezení vůči sochařství*) a v *Závěru*. Jedná se především o konstatování nemožnosti určit hranici mezi uměním a tzv. konceptuálním designem. Ta je daná vystupňováním významu estetické funkce a upozadněním funkce praktické v jeho výtvorech – vodítkem pro rozlišení mezi „konceptuálním designem“ a např. sochařstvím ovšem podle autorky zůstává „reference k určitému praktickému účelu nebo pozůstatek praktické funkce“ (s. 35). „Konceptuální design“ je pak chápán jako zdroj estetických norem pro celou oblast designu. Dále se jedná o tvrzení, že „nemá význam hledat přesnou hranici mezi konceptuálním designem a masově vyráběnými artefakty, protože na sebe tyto dvě oblasti navazují a částí produkce se dokonce kryjí. Tedy ani striktní dělící čára mezi uměním a designem (---) neexistuje“ (s. 36). Autorka dochází k závěru, že dějiny designu jsou proto „kolísavým pohybem“ zavádějícím tuto disciplínu do umění a zase mimo něj v závislosti na tom, zda dané období v designu upřednostňuje funkci estetickou či praktickou. (s. 42) Funkcionalismus první poloviny 20. století se tak stává obdobím, kdy se design z umění „vědomě stahuje“. Jedna z potíží takto načrtnutého modelu je v tom, že ono „vědomé stahování“ je spíše záležitostí teoretických proklamací modernistů – v čem se liší některé designové ikony modernistického období (tedy období, kdy design „vědomě“ nebyl uměním) od artefaktů vzešlých z oblasti „konceptuálního designu“ posledních desetiletí, tedy

vlastně „uměleckých děl“? (To může být jedna z otázek, na něž bude autorka reagovat v rámci obhajoby.)

Bakalářská práce je přehledně a soudržně vystavěná, s jasnou argumentační linií, do níž účelně a nápaditě zapojuje dostatečné množství literatury. Po stylistické stránce se textu rovněž nedá nic závažnějšího vytknout. Cenná je schopnost autorky neulpívat na historických popisech a dospívat k zevšeobecnujícím závěrům, snaha o něco, co by se bez přílišné nadsázky dalo nazvat pokusem o náčrt „filosofie dějin designu“. Jakkoliv je zjištění, jímž se práce uzavírá, totiž že design a umění od sebe oddělit nelze, očekávatelné, je to zjištění dobře odůvodněné. Výtky se v podstatě mohou týkat pouze malého počtu jednotlivostí: občasné nedostatky v odkazování na literaturu (v případě *Řečí do prázdna* by se nemělo odkazovat na editora B. Markalouse, ale na autora A. Loose; v textu citované názvy studií a knih by měly být odlišeny kursivou či uvozovkami apod.), ojedinělé věcné chyby („Secese přišla s konceptem lartpourlartismu...“ (s. 10)) či překlepy („Immanuel“ Kant...).

výborně

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Čes. Budějovicích 22. 6. 2009
V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte